

Bilaga 3 till kommunfullmäktiges protokoll 2004-11-22 § 5

Svar på interpellation 2004:13 av Magnus Hellström (m) om vilka rättigheter som gäller för människor i stadens gruppboendestäder.

Magnus Hellström har ställt ett antal frågor till mig om situationen för människor i stadens gruppboendestäder. Frågorna rör sig främst om den specifika situation som uppstått på ett av stadens gruppboenden, Vildanden i Liljeholmens stadsdelsnämnd. Eftersom de svårigheter som uppstått på Vildanden är av speciell natur delar jag inte interpellantens uppfattning att hanteringen av Vildanden är av mycket stor principiell betydelse.

Jag har bett att få information om Vildanden från Liljeholmens stadsdelsnämnd. Vildanden är en tämligen ny gruppboendestad, invigd för två år sedan och med plats för fem boende. I gruppboendestaden bor fem yngre människor, alla med diagnosen autism. Lokalerna är en ombyggd förskola, alltså ingalunda "specialdesignade" för ändamålet, däremot har de boende och deras anhöriga aktivt medverkat vid ombyggnationen. Personalgruppen hade från början en hög utbildningsnivå och även i nuläget har personalen adekvat utbildning för arbetet och flera har även lång yrkeserfarenhet.

Vildanden har haft flera typer av problem. Ledningsproblem och konflikter mellan föräldrar/gode män och personal har gjort stämningen infekterad. Det har också visat sig att lokalerna inte fungerar för ändamålet. Allt detta sammantaget har lett till en ohållbar situation på Vildanden. Som ett led i att lösa situationen har Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutat flytta verksamheten till andra lokaler. Även flyttningen har dock gett upphov till motsättningar, eftersom delar av de boende motsatt sig flyttningen.

Liljeholmen har i sin information till mig poängterat att flyttningen inte är någon besparingsåtgärd, en uppgift som jag inte har någon anledning att betvivla. Stadsdelsnämnden tjänar inte ekonomiskt på flyttningen och antalet gruppboendestäder i stadsdelsnämnden påverkas inte. Stadsdelsnämndens beslut är föranlett av en önskan att få en lösning på en besvärlig konflikt och att kunna bereda de boende en god boendemiljö och omvårdnad och samtidigt bereda de anställda goda arbetsförhållanden. Vad som kommer att hända med Vildandens nuvarande lokaler är i skrivande stund oklart.

Svar på de konkreta frågorna:

1. De boende har ett besittningsskydd, men inte ett absolut sådant. Det är i undantagsfall nödvändigt att flytta verksamheter eller att lägga ned verksamheter. Lokalerna kan vara otidsenliga eller behoven förändrade. När flyttning sker skall de boende självfallet erbjudas annan gruppboendestad av minst likvärdig standard.

Detta ärende kan jämföras med den pågående omvandlingen av servicehus till seniorbostäder. En boende på ett servicehus som står inför omvandling har rätt att kräva bostad i annat servicehus, kan få bo kvar, men då i seniorbostad, men kan inte utifrån det egna besittningsskyddet kräva att servicehuset skall förbli servicehus.

2. Gruppboendestäder är i princip permanenta boenden. I övrigt se ovan.

3. Situationen på Vildanden är komplicerad med många olika konflikter. Det är därmed problematiskt att finna stöd för olika åtgärder ur ett generellt policydokument.
4. Av de fem boende har två genom sina gode män accepterat flyttning, tre motsätter sig genom sina gode män flyttningen. En av de som motsätter sig flyttning bor i praktiken inte i gruppboenden sedan lång tid tillbaka. Stadsdelsnämnden har utifrån den situation som råder bedömt att flyttningen är nödvändig. I och med att stadsdelsnämnden har såväl ett verksamhetsansvar som ett arbetsgivaransvar krävs att personalsituationen får en lösning. Det är inte möjligt att driva en verksamhet utan personal, om stadsdelsnämnden skall få personal till verksamheten krävs att goda arbetsvillkor inklusive lämpliga lokaler kan tillhandahållas.
5. Enligt LSS skall de boende så långt som möjligt kunna påverka sina förhållanden. Det finns dock ingen absolut rättighet att alltid få allt på sina egna villkor. Staden och stadsdelsnämnden har också ett verksamhetsansvar och ett arbetsgivaransvar och även detta måste skötas och utgör också begränsningar i de boendes/de gode mäns inflytande.
- 6-7. Jag har fullt förtroende för att stadsdelsnämnden och stadsdelsförvaltningen kommer att kunna lösa situationen på ett för både de boende och personalen tillfredsställande sätt. Ett möjligt alternativ kan vara att starta ett brukarkollektiv, något som ett par av de gode männen framfört önskemål om. Både stadsdelsnämnden och stadsdelsförvaltningen kommer i så fall att medverka till detta i positiv anda.

Stockholm den 18 maj 2004

Margareta Olofsson (v)
socialborgarråd